

IGRA: MOČVARNA STANIŠTA

CILJ IGRE: Prepoznati močvarna staništa u Hrvatskoj i objasniti razloge njihove ugroženosti i važnost očuvanja.

ISHODI:

- nabrojiti močvarna područja Hrvatske koja se nalaze na Ramsarskom popisu
- navesti razloge ugroženosti močvarnih staništa
- objasniti važnost Ramsarske konvencije
- prepoznati biljke i životinje karakteristične za močvarna staništa
- obrazložiti moguće postupke pojedinca u očuvanju ekoloških sustava
- povezati određene pojmove sa svakodnevnim životom

KORELACIJA:

Geografija: rasprostranjenost organizama, klima

Građanski odgoj: društvena dimenzija: suradnja i grupni rad u rješavanju zajedničkih problema, ekološka dimenzija: prava i odgovornost učenice/učenika u zaštiti okoliša, odgovorno upravljanje prirodnim dobrima

VRIJEME TRAJANJA IGRE: oko 40 minuta

MATERIJAL POTREBAN ZA IGRU:

- kartice u boji s pitanjima (1., 2., 3., 4., 5.)
- podloga s odgovorima (A, B, C, D, E)

UPUTE ZA UČITELJICE/UČITELJE:

- učenike sat ranije zadužiti da prikupe što više informacija o močvarnim staništima
- pripremiti predavanje i/ili prezentaciju o močvarnim staništima
- izrezati kartice
- sve dijelove podloge spojiti ljepljivom trakom jedan ispod drugog (od slova A do E) i izraditi pet podloga (za svaku skupinu)

PRAVILA IGRE:

- podijeliti učenike u pet skupina
- svakoj skupini dodijeliti 10 kartica u istoj boji sa pitanjima (kartice su pitanjima uglavnom vezane za određeno močvarno stanište u Hrvatskoj)
- po jednu podlogu s odgovorima koja će biti u sredini dodijeliti svakoj skupini
- svaka skupina postavlja svoje kartice s pitanjima na odgovarajući odgovor
- kada su učenici iz skupine završili postavljanje kartica, provjerava se točnost (na podlozi se nalaze slova i ako su kartice pravilno posložene, skupina će otkriti naziv jednog od močvarnih staništa Hrvatske zaštićenog Ramsarskom konvencijom)
- za svaki točan odgovor skupini se dodjeljuje jedan bod, a skupini koja prva otkrije konačno rješenje dodjeljuje se još dva boda; ako skupine imaju isti broj bodova, pobjeđuje skupina koja je kartice pravilno rasporedila i dala konačno rješenje u najkraćem vremenu
- učenicima se mogu navesti najvažnije činjenice koje će zapisati u bilježnicu

Napomena: Nastavni sat prilagođen je učenicima 6. i 7. razreda osnovne škole nakon što su usvojili određene sadržaje i svoja saznanja mogu primijeniti.

Igra se može prilagoditi i manjim skupinama (kao što su ekološke grupe Eko- škole) kao i terenskoj nastavi (npr. posjet jednom od zaštićenih močvarnih staništa).

1. VRANSKO JEZERO

Gdje se nalazi najveće prirodno jezero u Hrvatskoj?

Što proučava ornitologija?

Koja riječ nedostaje za puni naziv vrsta ptica:

..... danguba

Mala bijela

Velika bijela

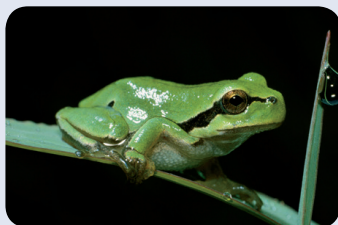
Slika prikazuje jednu vrstu ptice. To je

.....

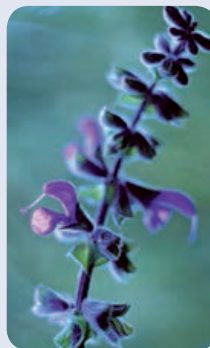
Koliko područja u Hrvatskoj se nalazi na Ramsarskom popisu?

Što je životna zajednica?

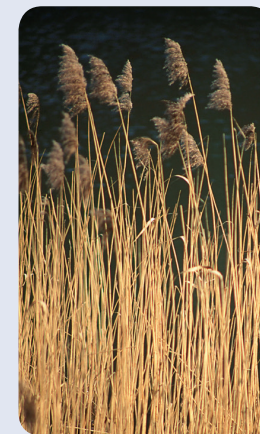
Kojoj skupini kralježnjaka pripada gatalinka?

Koja klima odgovara rastu borove šume i ljekovite kadulje?

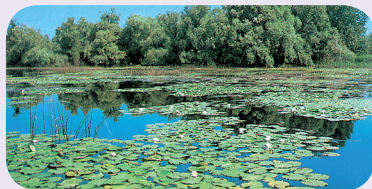
Što je trska?

Međunarodni dan zaštite močvarnih staništa je

.....

2. KOPAČKI RIT

Što prikazuje slika?

Slika prikazuje jednu od brojnih ptica močvarica u Hrvatskoj? To je

Šarena perunika rijetka je vrsta

Konvencija o vlažnim staništima naziva se i

Navedi dvije vrste slatkovodnih riba koje se često koriste u prehrani.

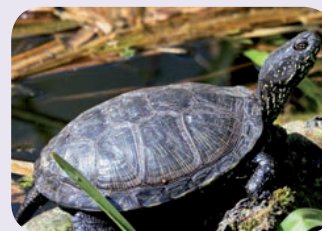
Kako se naziva zaštićeni kukac čiji odrasli mužjak ima čeljust koja je slična jelenovim rogovima?

Kako se nazivaju ptice koje se gnijezde u močvarnim staništima?

Navedi nekoliko vlažnih staništa.

Kojoj skupini kralježnjaka pripada barska kornjača?

Slika prikazuje jednu od najljepših biljaka močvarnih staništa. To je

3. LONJSKO POLJE

Kako se naziva europsko selo roda?

Navedi pet staništa u Hrvatskoj koja se nalaze na Ramsarskom popisu.

Obična kockavica ugrožena je biljka. Tko ju je ugrozio?

Kojoj skupini kralježnjaka pripada šaran?

Slika prikazuje plod hrasta lužnjaka. To je

Česta hrana ptice vodomar je...

Slika prikazuje poznatu pticu selicu. To je

Koja je poznata riba grabežljivica kopnenih voda?

Navedi nekoliko načina ugrožavanja močvarnih staništa.

S kojim ciljem je nastala Ramsarska konvencija?

4. CRNA MLAKA

Što se obilježava 2. veljače?	Crna roda je ptica stanarica ili selica?	 Slika prikazuje strogo zaštićenog sisavca. To je	Što je posebni ornitološki rezervat?	Je li moguća gospodarska djelatnost (npr. uzgoj riba) u područjima zaštićenim Ramsarskom konvencijom?
Kojoj skupini kralježnjaka pripada vidra? 	U kojoj državi se nalazi Ramsar?	Kako se naziva česta biljka močvarnih staništa? 	Što je ribnjak?	Što čini ekološki sustav?

5. DONJI TOK NERETVE

Močvare su visoko ili nisko produktivni ekološki sustavi?	Kako se naziva zaštićena riba zmijolikog izgleda? 	Kojoj skupini kralježnjaka pripada crna liska? 	 Slika prikazuje poznatog kukca. To je	Koje godine je održana Ramsarska konvencija?
Koja rijeka u Hrvatskoj jedina u svom utoku u more stvara deltu?	Navedi dva umjetno napravljena močvarna staništa.	Lopoč ima, a lokvanj cvjetove. 	Životna zajednica ili	Koliki postotak vrsta je vezan za močvarna staništa?

A

VR SVE BILJKE I ŽIVOTINJE KOJE ŽIVE NA ISTOM STANIŠTU	K MOČVARNO STANIŠTE	O GMAZOVIMA	C UMJETNO STANIŠTE ZA UZGOJ RIBE	R U IRANU
DO NERETVA	N ŽIVOTNE ZAJEDNICE SA STANIŠTEM	NJ PTICAMA	P PTICE MOČVARICE	A 2. VELJAČE

B

L MEĐUNARODNE SURADNJE U ZAŠTITI I ODRŽIVOM ISKORIŠTAVANJU VLAŽNIH STANIŠTA	N U DALMACIJI	O ISUŠIVANJE, ZAGAĐIVANJE, ZATRPAVANJE, UNOS STRANIH VRSTA	I JEGULJA	T BIOCENOZA
NJ RIBAMA	O VISOKO- PRODUKTIVNI	A SISAVCIMA	S VODENA BILJKA	A BIJELI LOPOČ

C

K BIJELE ŽUTE	S ČOVJEK	Č DIVLJA PATKA	M DA	KO MEDITERANSKA
JE BUKAVAC	K RODA	O KOPAČKI RIT, LONJSKO I MOKRO POLJE, CRNA MLAKA, DONJI TOK NERETVE, VRANSKO JEZERO	P RIBA	Z VODOZEMCIMA

D

L SELICA	O ŠTUKA	E PTIČJI SVIJET	LJ ŽIR	NE RIBNJACI I ŠLJUNČARE
A PODRUČJE OD POSEBNE ZAŠTITE ZA PTICE	RE 1971. GODINE	K MEĐUNARODNI DAN ZAŠTITE MOČVARNIH STANIŠTA	K RIJEKE, JEZERA, MOČVARE, STANIŠTA NASTALA DJELOVANJEM ČOVJEKA	I BILJKE

E

A TRSKA	R JELENAK	R PET	O ČAPLJA	T OKO 40%
I RAMSARSKA KONVENCIJA	 DABAR	VE VRETENCE	T ŠTUKA I RIJEČNI ŠARAN	E ČIGOČ